

ZAJEDNO SMO JAČI

**Stranka umirovljenika (SU), Blok umirovljenici zajedno (BUZ),
Demokratska stranka umirovljenika (DSU)**

Zadatak političkih stranaka i udruga, osobito umirovljeničkih, je da kroz programske odrednice i smjernice djeluju u interesu umirovljenika, posebno na provođenju u život temeljnih prava umirovljenika, socijalno ugroženih, te osoba starije životne dobi.

Sukladno načelima Ujedinjenih naroda o skrbi za starije ljude (rezolucija 46/91 Ujedinjenih naroda) potreba je kod osoba starije životne dobi smanjiti osjećaj da su marginalizirane, izolirane i zaboravljene, te potaknuti donošenje niza mjera protiv njihova zapostavljanja, siromaštva i zanemarivanja.

Potpisnici Sporazuma o suradnji UMIROVLJENICI ZAJEDNO udruženim snagama nastupaju na svim slijedećim izborima, a ovim Sporazumom o Programskoj suradnji naziva ZAJEDNO SMO JAČI (ZSJ) potpisnici prihvaćaju program i smjernice za zajedničko djelovanje uz isticanje nekoliko osnovnih prava umirovljenika i osoba starije životne dobi: Pravo na mirovinu ili financijsku pomoć dostatnu za život dostojan čovjeka, Pravo na neovisnost, Pravo na samo ispunjenje, Pravo na odgovarajuću skrb, Pravo na društveno sudjelovanje, Pravo na dostojanstvo u starosti...

Kroz navedena temeljna prava za umirovljenike i osobe starije životne dobi proizlazi potreba dostupnosti hrane, vode, stanovanja, odjeće, zdravstvene skrbi, dostatnih prihoda, obiteljske podrške i na koncu potpore same zajednice. Treba im svima omogućiti ostvarenje ljudskih prava i temeljnih sloboda tijekom boravka u bilo kakvoj ustanovi za skrb, liječenje ili prihvata starijih osoba, uključujući cjelovito poštivanje njihovih vjerovanja, dostojanstva, privatnosti, kao i prava na odlučivanje o vlastitoj skrbi i kvaliteti življenja.

Nadalje potrebno je osigurati neometan pristup zdravstvenoj skrbi koja će omogućiti održavanje i postizanje najbolje moguće razine tjelesnoga, društvenog i emotivnog statusa, te kvalitetom života spriječiti ili odgoditi početak bolesti. Osobe starije životne dobi trebaju ostati sastavni dio društva, aktivno sudjelovati u tvorbi i provedbi politike koja izravno utječe na njihovo blagostanje, kao i podijeliti svoja znanja i vještina s mlađim generacijama.

Umirovljenici i starije osobe trebaju životnu sredinu i okruženje u kojem će moći dostojanstveno i sigurno živjeti te biti zaštićeni od izrabljivanja i tjelesnog i duševnog zlostavljanja. Na žalost trenutačna izuzetno loša gospodarska i financijska situacija dijelom kao posljedica pandemije COVID – 19, razornog potresa koji nas je zadesio te nesretnog rata u Ukrajini cijelom društvu ne idu u prilog pa tako ni umirovljenicima i starijim osobama. Svi problemi sa kojima se susrećemo kao društvo ukazuju nam

koliko smo ranjivi te koliko smo daleko od realizacije navedenih osnovnih prava, posebice u ruralnim područjima gdje su pretežno samačka staračka domaćinstva...

Sukladno navedenom Stranka umirovljenika, Blok umirovljenici zajedno i Demokratska stranka umirovljenika su u svom djelovanju prvenstveno interesne stranke što ih u Hrvatskom političkom okružju čini podjednako kompatibilnim sa lijevim i desnim političkim opcijama. Sve ideološke i svjetonazorske teme su podređene isključivo interesima umirovljenika, radnika, socijalno ugroženih i osoba starije životne dobi...

Kada kažemo da je naša politička borba interesna sa posebnim naglaskom na interese umirovljenika, radnika, socijalno ugroženih i ljudi starije životne dobi, tada između ostalog mislimo i na: Donošenje Deklaracije o pravima umirovljenika, uspostavu Javnog pravobranitelja za umirovljenike, nizu mjera za borbu protiv siromaštva umirovljenika, žurno jednokratno povećanje osnovice mirovina za 20% ili povećanje AVM-a na 90 – 100 kuna, ukidanje doprinosa od 3% za dodatno zdravstveno osiguranje na mirovine, redovitu isplatu Božićnice svim umirovljenicima, žurno donošenje izmjena Zakona o radnim odnosima, izmjenu formule za usklađenje mirovina koja će od nekoliko parametara uzimati onaj najpovoljniji za umirovljenike.....

Potrebno je dodatno poboljšati i Zakon o obiteljskim mirovinama koji stupa na snagu 01.01.2023. godine u kojem bi se uz mirovinu preživjelog bračnog partnera ili partnerice naslijedilo više od sada predloženih 20% odnosno da to bude 50% do 70% od mirovine preminulog, ali i dodatna mogućnost koja pod istim uvjetima odnosno postotcima daje pravo živućem partneru da bira između pune svoje ili mirovine preminulog partnera.

Predlažemo i ukidanje penalizacije za osobe koje su otišle u prijevremenu mirovinu nakon navršene 65. godine života, potom izgradnju domova za umirovljenike, prostore za Dnevni boravak umirovljenika, program pomoći u kući za umirovljenike, povećanje kapaciteta za palijativnu skrb, poboljšanje položaja i statusa invalida rada kao i drugih invalida.

Ovaj program obuhvaća i niz drugih aktivnosti i politika koje će život umirovljenika učiniti kvalitetnijim, koji nakon pošteno odrađenog radnog vijeka sa punim pravom očekuje mirovinu dostatnu za život dostojan čovjeka. Ljudi imaju pravo na mirovinu ili primanja od čega će moći živjeti a ne biti socijalni slučaj. Svaka osoba nakon odrađenog punog radnog vijeka i sa 65 godina starosti sa mirovinom ne smije biti u zoni siromaštva...

Za sve navedeno potrebni su nam stručni, moralni, dosljedni i poštenu kadrovi koji će znati izbjeći sve političke zamke koje bi navedene interese umirovljenika zamijenili interesima stranke, ili još gore, svojim osobnim interesima, za neke male osobne privilegije ili sinekure...Vođeni tim ciljem, i u interesu umirovljenika i starijih osoba izradili smo programsku platformu umirovljeničkih stranaka i udruga naziva:

ZAJEDNO SMO JAČI – ZSJ

sa posebnim naglaskom na **Dugoročnu institucionalnu zaštitu**, temeljnih i neotuđivih prava socijalne zaštite te prava na život dostojan čovjeka, umirovljenika i ljudi starije životne dobi potrebno je:

Donošenje saborske Deklaracije o osnovnim i neotuđivim pravima osoba starije životne dobi...

Starenje stanovništva najznačajniji je demografski trend, ne samo u Republici Hrvatskoj, nego i u Europi i svijetu. Trend je to koji sa sobom nosi brojne posljedice. Za razliku od drugih ranjivih društvenih skupina, prava starijih osoba nisu posebno kodificirana u međunarodnom pravu - nedostaje posebna Konvencija Ujedinjenih naroda. Naime, umirovljenici su poput djece i osoba s invaliditetom koji imaju svoju Konvenciju na razini UN-a također ranjiva skupina u društvu ali nisu zaštićeni Konvencijom. Time je ujedno i eksplicite priznata činjenica da dokumenti koji reguliraju opća ljudska prava nisu u potpunosti primjereni za zaštitu prava i interesa svih ranjivih skupina društva. Unatoč ponovljenim zahtjevima za njezino donošenje, starije osobe i dalje čekaju svoju Konvenciju.

Zaštita prava i interesa starijih osoba dosad nije u dovoljnoj mjeri prepoznata niti od strane kreatora politika niti od strane pravne zajednice, i to ne samo u Republici Hrvatskoj, nego i širom svijeta. Dakle, proces starenja stanovništva zahtijeva primjeren pravni odgovor na regionalnoj i globalnoj razini, a RH treba u tom smislu inicirati i podržati predmetnu Deklaraciju.

Promjena formule za usklađivanje mirovina...

Apsolutni prioritet u rješavanju problema umirovljenika i njihovog siromaštva je izmjena dosadašnje formule za usklađivanje mirovina. Ukupni realni pad ili ukupni zaostatak mirovine za rastom plaća od 1999. godine od kada se primjenjuje formula za usklađivanje mirovina iznosi 15%. Kako bi se promijenila ovakva situacija potrebno je mirovine usklađivati ne samo s porastom plaća i životnih troškova već i jednom godišnje s rastom BDP-a kao što je to uostalom praksa u velikoj većini Europskih država. Inflacija je također jedan od važnih faktora koji se treba uzeti u obzir.

Uspostava institucije Pravobranitelja za umirovljenike i osobe starije životne dobi...

Sadašnjim i budućim umirovljenicima te ljudima starije životne dobi pruža se mogućnost da se, u skladu s demokratskom i zakonski utvrđenom procedurom, organizirano uključe u proces donošenja odluka na ključnim mjestima i tako stvaraju pretpostavke za postizanje stabilnih, uravnoteženih i zdravih odnosa u hrvatskom društvu. Umirovljenici su najbrojnija, najugroženija i najdiskriminiranija socijalna skupina o kojoj se najmanje vodi računa. Zlostavljanje osoba starije životne dobi, mešetarenje ugovorima o doživotnim i do smrtnim uzdržavanjima, problemi s ovrhama, uključivanje u informatički svijet i opasnosti koje od toga proizlaze dovoljan su razlog da se uvede institucija koje će se brinuti o zaštiti prava umirovljenika...

Ukinuti Zakon o dosmrtnom uzdržavanju i kvalitetnije normirati Zakon o doživotnom uzdržavanju...

Dosadašnja praksa u primjeni Zakona o dosmrtnom uzdržavanju je pokazala cijeli niz zlouporaba navedenog Zakona, prečesto i od članova najuže obitelji umirovljenika, tako da je opći stav da je takav Zakon nabolje staviti izvan snage, a njemu sličan Zakon o doživotnom uzdržavanju dodatno normirati kako bi se otklonile mogućnosti manipulacija i zlorabljenja.

Potpuno ukidanje II mirovinskog stupa ili njegov potpuni preustroj

Sve dosadašnje neovisne analize funkcioniranja II mirovinskog stupa su pokazale da od najviše koristi imaju banke vlasnici OMF-ova koji se sredstvima iz fondova koriste za pokrivanje i zatvaranje svojih loših novčanih plasmana bilo kroz rizične kredite ili

pak kupovanje rizičnih vrijednosnih papira. Tranzicijski trošak poslovanja OMF-ova i gubici poradi inflacije i loših ulaganja se nigdje ne prikazuju, a prikazani prinosi nisu ni blizu realnih numeričkih pokazatelja koji se dobiju nakon odbijanja svih ulaznih i izlaznih troškova koji se obračunavaju. Rješenje je u potpunom ukidanju II mirovinskog stupa, smanjenju uplata u isti, prijenos sredstava u III dobrovoljni mirovinski stup.....

Ugradnja dizala u višekratne stambene zgrade

Više od 25000 ulaza u višekratne stambene zgrade su bez ugrađenih dizala, a u svakom ulazu prosječno živi po nekoliko starijih osoba, trudnica, invalidnih osoba

koje poradi stanja u kojem se nalaze nisu u mogućnosti slobodno se kretati ili se pak radi svog stanja otežano kreću. Ugradnjom dizala u višekratne stambene zgrade se uz otvaranje brojnih radnih mjesta značajno podiže standard života samim stanarima kao što se samom ugradnjom dizala povećava i vrijednost objekta.

Postoji cijeli niz rješenja za ugradnju dizala koji se mogu financirati iz raznih izvora uključujući i iz sredstava EU fondova.

Izmjena Zakona o Obiteljskoj mirovini tako da bračni partner dobije dio mirovine preminulog partnera...

U slučaju smrti bračnog partnera ili partnerice troškovi življenja su i dalje isti ili veći, a prihod od mirovine manji za mirovinu umrlog. Mišljena smo da bi socijalno odgovorno društvo moralo imati odgovor na ovu situaciju u vidu Obiteljske mirovine u kojoj bi se uz mirovinu preživjelog bračnog partnera ili partnerice naslijedilo 50% do 70% od mirovine preminulog ili preminule.

Time bi izbjegli da mnogi umirovljenici nakon smrti bračnog partnera ili partnerice osiromaše i dođu u neizdrživu materijalnu poziciju jer više ne mogu podmirivati niti najosnovnije troškove života. Treba doraditi Zakon tako da živi partner uz iste uvjete i prava može birati da li će zadržati punu svoju ili partnerovu mirovinu.

Povećanje prihodovne strane proračuna...

Zahtijevamo radikalnije zahvate u sustavu naplate poreza i doprinosa, kako bi isti bio što jednostavniji, učinkovitiji i pravedniji te uz ista načela učinio i odgovarajuće promjene i u sustavu određivanja poreza i doprinosa (razmjerno ekonomskoj snazi osiguranika). Nadalje potrebno je pronaći rješenja za suzbijanje sive ekonomije, utaja poreza, i drugih vidova izbjegavanja javnih obveza. Ovakve mjere, osim fiskalnog, trebale bi donijeti i druge pozitivne učinke. Financijska disciplina, jednakost i u obvezama, poštivanje propisa, temeljne su pretpostavke funkcioniranja pravne države i vraćanja povjerenja u sustav i njegove institucije. Ovo bi ujedno mogao biti početak nužne psihološke, sociološke, kulturološke i sveopće društvene transformacije, pri čemu bi upravo umirovljenici, primjerenom ali širokom kampanjom, mogli imati jednu od ključnih uloga i time pridobiti povjerenje i simpatije populacije i izvan umirovljeničkog korpusa.

Isplata Božićnice svim umirovljenicima...

Sukladno stečevinama EU umirovljenicima treba osigurati isplatu, Božićnica i naknade (k-15) za godišnji odmor. Božić je kršćanski blagdan kojim se slavi rođenje Isusa Krista. Uglavnom se slavi 25. prosinca po gregorijanskom kalendaru. S ponosom ističemo visoki postotak vjernika u Republici Hrvatskoj... Vjerski blagdani postali su državni te se kao takvi obilježavaju kroz neradne dane. U ovim situacijama većina umirovljenika (jedino dobro prolaze u slobodnim danima kojih i onako imaju

previše) od novčanih naknada nemaju ništa. Izuzev onih koji žive u bogatim općinama ili gradovima pa im lokalna vlast za te blagdane daje novčane pomoći od 100 pa do 4.000,00 tisuće kuna.

Jednom je Vlada RH dala Božićnicu svim umirovljenicima jer su trebali ruke saborskih zastupnika umirovljenika...to je dokaz da se može sve kada nas trebaju i kad imamo svoje saborske zastupnike. Zalažemo se za to da se u buduću za sve umirovljenike redovito isplaćuje Božićnica sa kojom će umirovljenici dostojanstveno obilježiti blagdan Božića ne čekajući pomoć javnih kuhinja, crvenog križa i sl...

Jednokratno povećanje osnovice mirovina za 20 % ...

U situaciji kada je prosječna mirovina u odnosu na prosječnu plaću pala ispod 35%, kada je ukupni realni pad ili ukupni zaostatak mirovine iznosi preko 15% za rastom plaća od 1999. godine od kada se primjenjuje formula za usklađivanje mirovina nužno je ispraviti uočenu nepravdu s jednokratnim povećanjem osnovice mirovine za 20 %... ili odmah povećati AVM na 90 – 100 kuna uz novi obračun mirovine za sve sadašnje i buduće umirovljenike.

Ukidanje doprinosa od 3% za dodatno zdravstveno osiguranje na mirovine...

Dodatni doprinos za zdravstvo u iznosu od 3% mirovine plaćaju umirovljenici s mirovinom iznad prosječne neto plaće, a za one čija mirovina ne prelazi taj iznos obvezu podmirenja doprinosa u iznosu od 1% preuzela je država. Uzimajući u obzir da brojne udruge i pojedinci godinama zalažu da se ukine ovo dvostruko oporezivanje potrebno je inzistirati na njegovom ukidanju.

Ukidanje penalizacije mirovina umirovljenicima nakon navršениh 65 godina...

Nažalost nerijetko se dešava da pojedini građani iz svijeta rada moraju prihvatiti zakonski propisano rješenje o odlasku u prijevremenu mirovinu, ali zbog razloga na koje ne mogu utjecati.

Ta činjenica nije dovoljno izbalansirana postojećim zakonskim rješenjima, stoga smo mišljenja da se izvrši inovacija u predmetu tzv. penalizacije koja bi u slučaju odlaska u mirovinu izazvanu nizom objektivnih okolnosti bila ukinuta nakon navršениh 65 godina života.

Zalaganje da mirovina za puni radni staž i 65 godina starosti bude 75 - 80% od neto plaće umirovljenika u posljednjih 10 godina ili u 10 vezanih godina tijekom posljednjih 20 ili 30 godina...

Uz neminovno produljenje životnog vijeka nužno je osigurati prosječnu mirovinu za puni radni staž i 65 godina starosti u iznosu od 75 - 80% prosječne plaće umirovljenika tijekom posljednjih 10 godina ili 10 vezanih godina tijekom razdoblja od 20 ili 30 godina. Za pošten rad treba osigurati mirovinu koja će omogućiti spokojan život čovjeku. Naše zalaganje nije usmjereno prema potrebi da se radi nakon umirovljenja već da se dostojno živi u mirovini. U prijelaznom razdoblju podržavamo rad umirovljenika kao dopunski izvor zarade ali pri tome i osnivanje transparentnog servisa koji će regulirati zaposlenje umirovljenika. Naravno ako žele umirovljenici mogu raditi ali ne iz materijalne potrebe već zadovoljstva i osobnih potreba...

Razgraničenje mirovina...

Sve mirovine se isplaćuju iz sredstava prikupljenih u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje a razlika temeljem zakonske osnove umirovljenja po posebnim propisima se isplaćuje iz posebnih stavki državnog proračuna. Stoga je potrebno razgraničiti isplate mirovina iz HZMO koje su stečene uplatama tijekom radnog staža

i mirovine koje su stečene po posebnim propisima i nisu rezultat mirovinskih uplata. Za te mirovine potrebno je osigurati sredstva izravno u državnom proračunu, a kako je država i omogućila takve vrste mirovina mora se pobrinuti za njih sredstvima iz proračuna.

Izgradnja i sređivanje imovinskog vlasništva domova za umirovljenike i starije osobe u svim regionalnim centrima...

U svim domovima za starije u Hrvatskoj postoji 20 000 kreveta, što pokriva 2,38 posto ukupnog broja starijih od 65 godina u državi. Liste čekanja su ogromne, i po nekoliko godina, što nikako ne ide u prilog tezi da svi umirovljenici koji to žele mogu dobiti mogućnost smještaja u dom. Zbog toga je potrebno sredstvima Europskog socijalnog fonda izgraditi nove domove za starije i nemoćne te modernizirati postojeće kako bi svi umirovljenici, koji to žele, imali mogućnost smještaja u dom neovisno o njihovom imovnom stanju. Naime smještaj u domovima je preskup za umirovljenike koji imaju prosječnu mirovinu, a osobito za većinu koja prima manju mirovinu od prosječne. Nadalje logično bi bilo da sve županije imaju dovoljno kapaciteta za svoje osobe treće životne dobi koje trebaju smještaj.

Nije opravdano da se npr. ljudi iz Omiša smještaju po Zagorju i slično zbog različitosti kultura, načina života, socijalne sredine i susjeda s kojima su do jučer živjeli. Uz to većina sadašnjih županijskih domova u vlasništvu je HZMO-a što predstavlja dodatni problem. Iako je trend u Europi izvaninstitucionalnog zbrinjavanja starijih osoba i umirovljenika, ta činjenica ne bi smjela utjecati na naše zahtjeve da se

pristupi na razini lokalnih samouprava izgradnji objekata namijenjenih starijim osobama uz financijsku potporu države i EU fondova, budući da su takve projekte većine EU zemalja svojim dugogodišnjim članstvom u EU odavno riješile. Osim domova potrebno je izgraditi i proširiti mrežu objekata za pružanje jednodnevne skrbi umirovljenicima poput dnevnih boravaka, umirovljeničkih kutaka i slično.

Prostori za Dnevni boravak umirovljenika...

Za cjelodnevna druženja i socijalnu uključenost mobilnih umirovljenika potrebno je osigurati prikladne prostore i ponuditi adekvatne sadržaje. Tako će se moći tijekom dana u sigurnom okruženju umirovljenici družiti, a bez dodatne obveze ukućana prema njima.

Kao dobar primjer navodimo Stranku umirovljenika koja je u Zagrebu realizirala u svom prostoru jedan takav prostor pod nazivom Umirovljenički kutak. Uz mjerenje tlaka, indeksa tjelesne mase, društvenih igara, toplih napitaka, korištenje računala, čitanje knjiga i dnevnog tiska ili gledanje televizijskih programa omogućeni su i dodatni sadržaji poput razgovora s liječnicima vezanim uz drugi medicinski nalaz i mišljenje, mogućnost mjerenja šećera u krvi, UZV pregled prostate i mokraćnog mjehura, te organizaciju različitih predavanja i radionica.

Program pomoći u kući za umirovljenike...

Različitim uslugama i oblicima njege u kući namijenjenim starijim osobama i osobama s invaliditetom koje žive same, a nisu više u stanju obaviti osnovne, svakodnevne radnje u svom domu nastoji se pomoći našim sugrađanima kojima je to potrebno. Takva alternativa daje mogućnost skrbi i njege za starije pokretne te nepokretne osobe u vlastitoj kući, a osoba kojoj je potrebna pomoć ostaje u svojem uobičajenom i dobro poznatom okruženju. Naime živjeti sretno i neovisno cilj je većini starijih osoba, a nema za to udobnijeg mjesta od vlastitog doma.

Kako se skrb za starije osobe u kući i dalje razvija, ona pruža više mogućnosti za njegu nego ikada prije. Čak je moguće dio medicinskih pomagala instalirati u kući, osigurati telefonsku pomoć (Halo pomoć), dogovoriti uslugu obavljanja kućnih poslova ili što je u posljednje vrijeme sve traženije uslugu druženja i razgovora. Unatoč nastojanjima i nadalje nedostaje gerento domaćica kako bi se osobama u potrebi omogućio što dulji ostanak u vlastitim domovima, a što bi smanjilo troškove same lokalne samouprave i županije a povećalo kvalitetu života starijih osoba i ujedno otvorilo nova radna mjesta...

Program Zaželi je jedno od dobrih rješenja za umirovljenike i starije osobe kao korisnike usluga kao i sve osobe koje će kroz navedeni program naći zaposlenje, a još bolje i više jer se financira i iz Europskog socijalnog fonda

Jačanje palijativne skrbi...

Palijativna skrb regulirana je Nacionalnom strategijom razvoja palijativne skrbi i Zakonom o zdravstvenom sustavu. Palijativna skrb je dio zdravstvene zaštite. Zakonom je pravo na zdravstvenu zaštitu zajamčeno svakoj osobi kao i ostvarenje najviše moguće razine zdravlja te bi i palijativna skrb morala biti besplatna i dostupna svima. Ipak to još uvijek nije slučaj. Nacionalnom strategijom predviđen je razvoj sustava palijativne skrbi tako da se iskoriste postojeći sustavi zdravstvene skrbi te se planira formirati odjele za palijativnu skrb u bolnicama i palijativne krevete u stacionarima.

Ovaj proces odvija se presporo i takvi kapaciteti neće pokriti sve potrebe. Izgradnja hospicija je nužna, kao i otvaranje dnevnih centara jer bi se tako obiteljima olakšala skrb za bolesnike i omogućilo usklađivanje radnih obaveza i obaveza brige za bolesne članove. Potrebno je jačati mobilne timove koji se organiziraju na razini županija pri domovima zdravlja i to uključivanjem socijalnog radnika, duhovnika, volontera. Zalagati se treba za odvajanje više sredstava u razvoj sustava palijativne skrbi, senzibiliziranje javnosti i poboljšanje komunikacije svih dionika palijativne skrbi jer će se samo tako omogućiti cjelovita skrb kakvu trebaju palijativni bolesnici. Posebna pažnja posvetila bi se jačanju dostupnosti palijativne skrbi na ruralnim područjima i otocima...

Poboljšanje položaja i statusa invalida rada kao i drugih invalida...

S obzirom na to da vrlo veliki broj umirovljenika odlazi u invalidsku mirovinu potrebno se još snažnije posvetiti problemima i nedaćama koje prate invalide u svakodnevnom životu i osobito mirovini. Pri tome nije riječ samo o financijskoj podršci već osiguravanju uvjeta za život dostojnog svim ljudima od pristupačnosti javnim i državnim zgradama, uključivanju u svijet rada, adekvatnoj zdravstvenoj zaštiti i njezi do društvenog života i socijalnog statusa...

Stručna pomoć za apliciranje na natječaje...

Pokazalo se da je veliki broj mogućnosti za realizaciju programa iz fondova EU namijenjeno upravo starijoj populaciji i umirovljenicima, a osobito u novom financijskom okviru za razdoblje 2021. do 2027. godine. Često takve prilike ostaju neiskorištene zbog manjka informacija, odgovarajućeg načina prepoznavanja i stručnijeg pristupa u obradi projekata za natječaje. Projekt ZSJ spreman je putem svojih stručnih članova i pojedinaca koji su uključeni u izradu projekata pružiti odgovarajuće savjete i pomoć.

Besplatna pravna pomoć umirovljenicima...

Kao glavne pravne probleme osobe starije životne dobi ističu poteškoće sa zdravstvenim osiguranjem, do smrti ugovor te problem s nekretninama, odnosno pitanjem vlasništva, a svaki pravni savjet je dobrodošao. Osobito što je na snazi Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (N.N. 143/13 i 98/19) regulira u kojim slučajevima i pod kojim uvjetima neka osoba ima pravo na besplatnu pravnu pomoć koji ne predviđa umirovljenike kao korisnike. Stoga je potrebno kroz institucionalni okvir sustava besplatne pravne pomoći koji čine županije i Grad Zagreb uvrstiti i umirovljenike kao potencijalne korisnike. Naime brojne udruge samostalno ili uz potporu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku provode besplatno pravno savjetovanje što treba institucionalizirati i omogućiti dostupnost što većem broju umirovljenika.

Uvođenje mogućnosti da umirovljenici mogu biti zaposleni na puno radno vrijeme...

Mirovina je stečeno pravo i time nedodirljiva, a tko želi raditi treba mu u tome pomoći pa tako i umirovljenicima. Umirovljenike i poslodavce treba motivirati da se uključe u proces rada i da zamijene "uvezene" radnike jer su korisniji za Hrvatsku. Ostaje nam PDV i sva zarada, otvaraju se nova radna mjesta, ne plaćamo mirovinu stranom radniku ako ga je zamijenio umirovljenik. Radnik mora dobiti minimalnu plaću, a ako ne želi da mu se uplaćuje doprinos na mirovinu poslodavac mu mora za taj iznos povećati plaću.

Ako poslodavac plaća doprinos mirovina se povećava za cca 80 kuna mjesečno (za svaku odrađenu godinu). No za umirovljenike se ne plaća doprinos za zdravstveno osiguranje, jer to za njega plaća država i tako je umirovljenik jeftiniji od zaposlenog radnika. Ako rade stvaraju novu vrijednost, zarađuju, troše zaradu i plaćaju 25% PDV-a (to je više od doprinosa za zdravstveno osiguranje) i time država ima financijski interes. Zbog toga treba poticati poslodavce da zapošljavaju umirovljenike.

Edukacija i promoviranje ulaganja u privatne mirovinske stupove...

Svjesni kako je u tijeku proces starenja stanovništva teško je očekivati kako će sve manji broj radno sposobnih naših sugrađana moći solidarno izdvajati za mirovine svojih prethodnika. Stoga je potrebno ukazivati na neodrživost budućeg mirovinskog sustava i polako današnje zaposlenike educirati kako visina njihove mirovine neće biti dostatna za pristojan umirovljenički život.

Rješenje je cijelo životna štednja i ulaganje u budućnost čime je i završena era Bizmarckovog modela mirovinskog sustava...

Otvaranje agencije za pomoć u zapošljavanju umirovljenika...

Za očekivati je kako će doći do otvaranja tržišta rada za umirovljenike i povećane ponude i potražnje za poslovima potrebno je olakšati umirovljenicima i poslodavcima pristup tržištu rada. Zbog toga je potrebno osnovati jedinstvenu agenciju koja će imati ulogu servisa za zapošljavanje umirovljenika i djelovati po istom principu kao što to radi student servis za svoje članove.

Dostupan javni prijevoz

Jedan od važnih segmenata ovog programa je permanentno stvaranje uvjeta za podizanje razine mobilnosti starijih osoba kao bitnog preduvjeta ostvarivanja njihove socijalne uključenosti i egzistencijalnih potreba širokog spektra. Zbog toga besplatan gradski prijevoz te minimalna cijena prijevoza u prigradskom i međugradskom

prometu treba biti u fokusu našeg političkog angažmana u interesu umirovljenika i socijalno ugroženih osoba.

Ovaj program je sačinjen u suradnji s brojnim umirovljeničkim strankama, udrugama, istaknutim pojedincima i stručnjacima iz područja umirovljeničke problematike.

U Zagrebu, 25.08.2022. godine

STRANKA UMIROVLJENIKA (SU),

Lazar Grujić dipl. oec.

BLOK UMIROVLJENICI ZAJEDNO (BUZ),

Milivoj Špika prof.

DEMOKRATSKA STRANKA UMIROVLJENIKA – DSU

Milivoj Tičarić